

ناگهان شعر

مولانا

آه چه بی‌رنگ و بی‌نشان که منم
کی ببینم مرا چنان که منم؟
گفتی: اسرار در میان آور
کومیان اندر این میان که منم؟

فریدون مشیری

به‌خارزار جهان گل به‌دامنم با عشق
صفای‌روی تو تقدیم می‌کنم با عشق
دراین سیاهی و سردی بسان آتشگاه
همیشه گرم و همواره روشنم با عشق

محمدرضا شفیعی کدکنی

اگر می‌شد صادر اید

چه گل‌هایی!

چه گل‌هایی!

که باغ صدای تو

به‌هر آواز می‌شد چید

اگر می‌شد صادر اید

مهدی اخوان ثالث

ز پوچ جهان هیچ اگر دوست دارم

تورا ای کهن بوم و بر دوست دارم

تورا ای کهن پیر جاوید برنا

تورا دوست دارم اگر دوست دارم

سیمین بهبهانی

امشب اگر یاری کنی ای دیده‌توفان می‌کنم
آتش به دل می‌افکنم دریا به دامن می‌کنم
می‌جویم می‌جویمت با آن که پیدا نیستی
می‌خواهم می‌خواهمت هر چند پنهان می‌کنم

هنری

عکاس ایرانی برنده مسابقه آمریکایی

سعید عبداللّهی با عکس «دماوند» در مسابقه عکاسی آمریکا با موضوع «جوهر آب» برگزیده شد. به گزارش ایرنا، سعید عبداللّهی عکاس با سابقه ایرانی، با عکس «دماوند» در مسابقه عکاسی گالری Decagon آمریکا با موضوع «جوهر آب» برگزیده شد. این عکس که از کوه دماوند گرفته شده، با جلب نظر داوران، دو هفته پیش از به پایان رسیدن مهلت ثبت نام این مسابقه توانست عنوان نخستین عکس این نمایشگاه را به خود اختصاص دهد. عکس دماوند همچنین به عنوان نخستین عکس در این نمایشگاه قرار داده شده است. طی روال این مسابقه، عکس‌های منتخب از بین صدها عکس از سراسر جهان دریافت و صد عکس برتر انتخاب می‌شوند و به نمایش درمی‌آیند. هدف این مسابقه نمایش تصاویری است که نقش اساسی آب در حفظ اکوسیستم‌ها، حمایت از کشاورزی و تغذیه جوامع در سراسر جهان و عظمت زیبایی شناختی آب را به نمایش می‌گذارد.

اهدای ۲۰ اثر هنرمند برزیلی به موزه ملی انقلاب

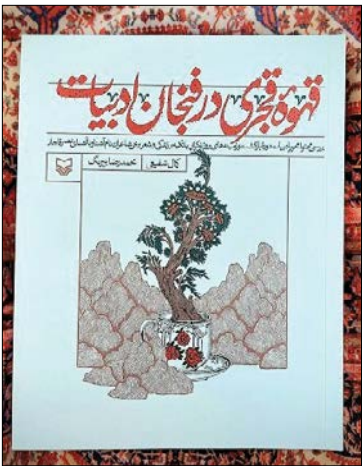

ژوان ایدو گالواتو، نقاش و هنرمند برزیلی از موزه ملی انقلاب اسلامی و دفاع مقدس بازدید کرد. به گزارش ایلنا، این هنرمند گفت: «افتخار بسیار بزرگی برای من است که به ایران و همچنین موزه با عظمت انقلاب اسلامی و دفاع مقدس آمده‌ام». وی افزود: «من از طریق صفحه شخصی‌ام در فضای مجازی با موزه ملی انقلاب اسلامی و دفاع مقدس آشنا شدم و یکی از اهدافم از سفر به ایران بازدید از این مجموعه بود». در پایان این بازدید، گالواتو ۲۰ اثر از نقاشی‌هایش با موضوع «هنر و انقلاب» را که مختص موزه ملی انقلاب اسلامی و دفاع مقدس طراحی کرده است، به مدیر عامل موزه تقدیم کرد.

چشیدن طعم قهوه قجری در فنجان ادبیات!

گفت‌و‌گو با کمال شفیعی، شاعر، نویسنده و پژوهشگر ادبیات

که تازه‌ترین کتاب خود را با همکاری محمد بیرنگ درباره ادبیاتِ دوره قاجار منتشر کرده است

باشد! یعنی ستم و کم‌لطفی حاکمان قاجار در حق ادبیات، یکی از عوامل کم‌فروغی و سردرگمی شاعران این دوره و بازگشت بی‌فایده‌شان به گذشته بوده است. اواخر دوره قاجار و پس از انقلاب مشروطه، زمینه‌های بیداری و نوگرایی در ادبیات و ظهور چهره‌هایی مانند نیرا یوشیج پدید آمد. کمال شفیعی، نویسنده، شاعر و پژوهشگر ادبیات با همکاری دکتر محمد بیرنگ کتابی با عنوان «قهوه قجری در فنجان ادبیات» منتشر کرده است که به بررسی ادبیات دوره بازگشت و زمینه‌های بروز نوگرایی در شعر فارسی دوره قاجار می‌پردازد. این کتاب دومین جلد از مجموعه‌ای شش جلدی است که تاریخ و ادبیات ایران را به صورت محتوا محور بررسی کرده است. کمال شفیعی در گفت‌و‌گو با خراسان از محتوای «قهوه قجری در فنجان ادبیات» و سبک بازگشت ادبی و زمینه‌های نوگرایی که به ادبیات بیداری معروف است، گفته است.

الیه آرانیان - بعد از این که شاعران و مخاطبان شعر از پیچیدگی‌ها و نازک‌خیالی‌های بیش از حد سبک هندی که پیدل دهلوی و صائب تبریزی از سرآمدان آن هستند، خسته شدند، گروهی از شاعران به این فکر افتادند که دوباره برگردند به دوران سبک خراسانی و سبک عراقی و به شیوه فردوسی، سعدی، حافظ و... شعر بگویند. به این ترتیب سبک ادبی بازگشت به وجود آمد؛ یعنی بازگشت به سبک‌های ادبی گذشته. در این دوره بیشتر شاعران به این دلیل که کارشان فقط تقلید و تکرار شاعران گذشته بود، از خلاقیت و نوآوری خالی شده بودند و متأسفانه در این دوره شاهد بروز شاعرانی نوگرا و خلاق با شعری تازه نیستیم. حاکمیت سیاسی ایران در این دوره با سلسله قاجار بود؛ حکومتی که قهوه قجری‌اش معروف است! روشی برای کنار گذاشتن مخالفان و بدخواهان. حالا تصور کنید این قهوه قجری در فنجان ادبیات و فرهنگ آن دوران هم بوده

قاجار و پس از آن است. این دوره را باید به دلایل بسیاری که از مهم‌ترین روزگاران ادبی ایران دانست. در این عصر برای نخستین بار شاهد شکل‌گیری جریان‌های گوناگون ادبی و تأثیر فرهنگی شگفت ادبیات بر ساخت‌های گوناگون ایران و سرشت سیاسی، اجتماعی و فرهنگی کشور هستیم. فراز

و فرودهایی که از پس آن، زمینه‌های

بروز و ظهور نیمارقم‌خورد، در این

دوره تاریخی است که باید به آن عصر

طلایی ترجمه، عصر طلایی

ادبیات کودک و نوجوان،

دوره درخشان شعر

سیاسی، عصر شگفت

ادبیات نمایشی،

دوره تابناک برآمدن

موسیقی سیاسی

و اجتماعی، دوره

شکل‌گیری

ادبیات زنان،

دوره گسترش

ادبیات طنز و فکاها،

دوره گسترش مدارس

■ **کدام شاعران زمینه‌های نوگرایی و خلاقیت را در ادبیات پس از دوره بازگشت فراهم آوردند؟**
در این دوره با گستره وسیعی از دانشمندان و شاعران مواجه هستیم که هریک در حوزه یا حوزه‌هایی در ادبیات این دوره اثرگذار بوده‌اند و به شکل دقیق نمی‌توان از شخص خاصی به تنهایی سخن به میان آورد. در مجموع از بزرگانی مانند میرزاده عشقی، سید اشرف‌الدین نسیم شمال، ملک الشعرا بهار، شمس کسمایی، تقی رفعت، هوشنگ ایرانی، نیرا یوشیج و... می‌توان سخن گفت.

■ **تحقیق و پژوهش روی این کتاب چقدر زمان برد و با چه مشکلاتی در این راه مواجه بودید؟**
گردآوری منابع این کتاب از سال‌های بسیار دور صورت گرفته بود، اما مدت زمان فیش برداری و نگارش این اثر بیش از یک سال زمان برده است که امیدواریم مورد پسند علاقه‌مندان به ادبیات و پژوهش‌های ادبی قرار گیرد. در این دوره برای پژوهش‌ها مشکلات بسیاری وجود داشت. در یک کلام باید گفت کار پژوهش به معنای شکستن استخوان زیر بار تعهد است؛ تعهد به تاریخ، ادبیات و مخاطب.

غلط خواندن شعر شاملودر «جوکر»!

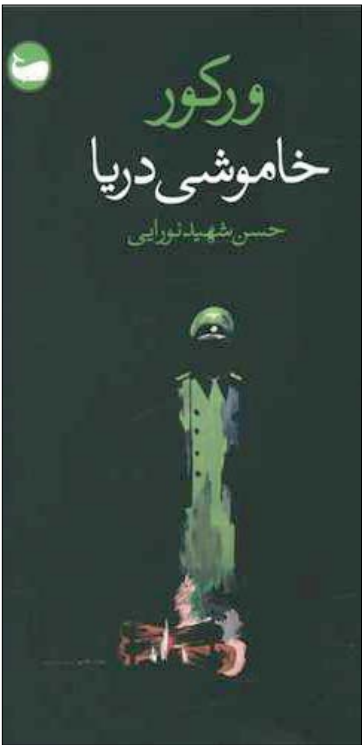
آغازین شعر شاملورا به این شکل خواند:
«اشک را زبست / لیخند را زبست / عشق را زبست»! جالب این که احسان علیخانی

را به من بگو / قلبت را به من بده... او سه خط اول شعر را اشتباه خواند؛ به طوری که معنای آن را عوض کرد! مظفری سطرهای

هم متوجه این غلط خواندن شد و رو به مخاطبان به آن اشاره کرد. اما چرا دوباره غلط خواندن شعر به سعید مظفری تذکر نداد؟ علیخانی می‌توانست با یک تذکر بجا، شیوه درست خواندن این شعر را به این بازیگر یادآوری کند. این اولین بار نیست که در آثار نمایشی، چه در صداوسیما و چه در نمایش خانگی، اشعار شاعران اشتباه خوانده می‌شود یا شعری جعلی به آن‌ها نسبت داده می‌شود. نمونه اخیر این ماجرا به مسابقه «پدرخوانده» برمی‌گردد که در آن مرحوم حسام محمودی مصرع اول این بیت حافظ را غلط خواند: «دانی که چیست دولت؟ دیدار یار دیدن / در کوی او گدایی بر خسروی گزیدن». محمودی این مصرع را این‌طور خواند: «دانی که چیست دولت دیدار یار دیدن»؟

نگاهی به کتاب «خاموشی دریا»، اثر ورکور که در فهرست صد کتاب برتر قرن بیستم قرار گرفته است

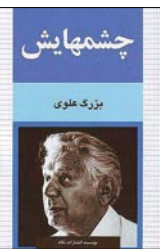

افسر آلمانی که به خانه خانواده فرانسوی می‌برد؛ خاموشی خانه‌ها، چراغ‌ها و مردم. با این همه سربازان آلمانی که از شانز لیزه عبور می‌کنند، نمی‌توانند نور قلب‌های مردم فرانسه را خاموش کنند؛ چرا که نویسندگان فرانسه در روزهای تلخ اشغال با «نشریات نیمه‌شب» صدای بیداری فرانسه را سر داده بودند. یکی از کتاب‌هایی که در این روزها در کوچه‌سای پاریس به خوانندگان جاسارت و شجاعت بودن می‌بخشید، «خاموشی دریا» نام داشت. «ورکور» در این کتاب با روایتی ساده از خانواده‌ای فرانسوی می‌گوید که در برابر مهمان ناخوانده آلمانی سکوت پیشه کرده‌اند.

داستان اثر

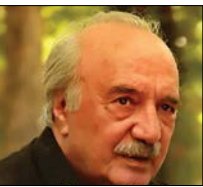
پیرمرد و برادرزاده‌اش به فرمان ستاد ارتش نازی، افسر آلمانی را با چهره‌ای آرام در خانه خود پذیرفته‌اند، اما هرگز با او سخنی نمی‌گویند و دشمن با تمام سلاح‌های خود در برابر سکوت سرشار از خشم و شعر سرشار از امید فرانسه، هیچ سلاحی در دست ندارد.

سفر «چشم‌هایش» بزرگ علوی به آذربایجان

انتشارات قانون در جمهوری آذربایجان با خریداریت کتاب «چشم‌هایش» اثر بزرگ علوی، ترجمه ترکی این اثر را منتشر خواهد کرد. به گزارش تسنیم، به گفته جعفری‌ا قدم، مدیر ژانرس ادبی پل، انتشار این کتاب در آذربایجان با فروش رایت این کتاب به انتشارات قانون که پیش از این رمان‌های دیگری از ایران همچون مردگان باغ سبز نوشته محمدرضا بایرامی را نیز منتشر کرده بود، انجام شده است. «چشم‌هایش»، رمانی از بزرگ علوی است که نخستین بار در سال ۱۳۳۱ منتشر شد. این رمان که پیش از این به زبان‌های دیگری نیز ترجمه شده است، در واقع تصویری واقع‌گرایانه و ملموس از ایران در دوره‌ای پرتلاطم از نوگرایی‌های تحمیل‌شده ارائه می‌کند.

برگزاری مراسم نکوداشت استادانوری

به میزبانی باغ موقوفات دکتر محمود افشار، مراسم نکوداشت حسن انوری برگزار می‌شود. به گزارش ایبنا، در این مراسم سید مصطفی محقق داماد، علی‌اشرف صادقی، محمد شادرونی‌منش، بهرام پروین گنابادی و حیدر قمری سخرانی می‌کنند. این مراسم پنج‌شنبه، ۲۴ خرداد، ساعت ۱۰ در خیابان ولی عصر، سه‌راه زعفرانیه، خیابان عارف‌نسب، شماره ۱۲، باغ موقوفات دکتر محمود افشار برگزار می‌شود و شرکت برای عموم آزاد است. همزمان با این مراسم کتاب‌های انتشارات دکتر محمود افشار ۱۵۵ در صد تخفیف به علاقه‌مندان عرضه می‌شود.

شورای کتاب کودک، کتاب‌های برگزیده ۱۴۰۱ خود را معرفی کرد

کتاب‌های برگزیده و شایسته تقدیر سال ۱۴۰۱ از سوی شورای کتاب کودک معرفی شدند. به گزارش ایبنا، شورای کتاب کودک هر ساله پس از بررسی کتاب‌های کودک و نوجوان آثاری را به عنوان برگزیده و شایان تقدیر معرفی می‌کند. در داوری سال گذشته، از بین آثار بررسی شده توسط ۹ گروه بررسی، ۷ اثر به عنوان برگزیده و ۲۱ اثر به عنوان شایان تقدیر، پیشنهاد شدند و در نهایت از بین این آثار، یک اثر عنوان برگزیده و ۱۰ اثر عنوان شایسته تقدیر را به خود اختصاص دادند؛ به کتاب‌های برگزیده لوح‌نشان «ماهی سیاه کوچولو» و به کتاب‌های شایان تقدیر «لوح تقدیر» اهدا خواهد شد. بررسی آثار پیشنهادی گروه‌های بررسی در سال ۱۴۰۱، به وسیله ۳۳ داور متشکل از ۲۲ داور از شورای کتاب کودک و ۱۱ داور خارج از این نهاد، انجام شده است.

غلط نویسیم

ماجرای گذشته

«ماجر» به چیزی گفته می‌شود که در گذشته اتفاق افتاده است. بنابراین با ذکر آن نیازی به آوردن «گذشته» نیست.

نیز هم

واژه «نیز» و «هم» یک معنی دارند و به صورت قید در جمله به کار می‌روند. بنابراین با آوردن یکی نیاز به ذکر دیگری نیست. هر چند این دو واژه در متون قدیمی در کنار هم به کار رفته است: دردم از بار است و درمان نیز هم / دل فدای او شد و جان نیز هم (حافظ: قزوینی و غنی ۲۵)

نیز اونیز

این واژه به صورت قید و در معنی «هم و همچنین» به کار می‌رود. از دیرباز آن را هم در ابتدای جمله و میان دو جمله به همراه «و» و بدون آن به کار برده‌اند و هر دو وجه درست است، اما در فارسی فصیح بهتر است آن را بدون «و» و عطف به کار ببریم.

بر گرفته از کتاب «فرهنگ درست‌نویسی سخن»، تألیف استاد حسن انوری